

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8171/2549

นางชิน ศุภรัตน์ กับพวกโจทก์ นางพุลศรี มิตรรัตน์ผู้ร้อง นางแจ้ว ชวงค์ ในฐานะผู้จัดการมรดกของ นายตาม ชวงค์จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 287, ป.พ.พ. มาตรา 1749, ป.วิ.พ. มาตรา 319, ป.พ.พ. มาตรา 719, ป.พ.พ. มาตรา 259, ป.พ.พ. มาตรา 260, ป.วิ.พ. มาตรา 288, ป.พ.พ. มาตรา 287

ย่อ / หลักกฎหมาย

การร้องขอกันส่วนตาม ป.วิ.พ. มาตรา 287 จะต้องเป็นกรณีที่มีการบังคับคดีหรือบังคับชำระหนี้เอาจากทรัพย์สินของผู้เป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา แต่คดีเรื่องนี้เป็นเรื่องที่โจทก์ทั้งห้าฟ้องคดีมรดกและศาลพิพากษาให้จำเลยแบ่งทรัพย์สินมรดกของ ต. แก่โจทก์ทั้งห้าตามส่วน เมื่อจำเลยไม่ปฏิบัติตาม โจทก์ทั้งห้าจึงนำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินอันเป็นทรัพย์สินมรดกออกขายทอดตลาดนำเงินมาแบ่งกันตามคำพิพากษา อันเป็นการดำเนินการเพื่อแบ่งทรัพย์สินในฐานะเจ้าของรวมที่ได้รับมรดกร่วมกันเท่านั้น โจทก์ทั้งห้าและจำเลยหาใช่เจ้าหนี้หรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาต่อกันไม่ และมีใช่เป็นการยึดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเพื่อบังคับเอาชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาแต่อย่างใด ดังนั้น หากผู้ร้องเป็นทายาทคนหนึ่งของ ต. จริง ก็ชอบที่จะร้องสอดเข้ามาในคดีเพื่อขอรับส่วนแบ่งทรัพย์สินมรดกเสียตั้งแต่คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้นตาม ป.พ.พ. มาตรา 1749 กรณีไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 287 ที่ผู้ร้องจะยื่นคำร้องขอกันส่วนในชั้นบังคับคดีได้ ส่วนเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินมรดกของ ต. ส่วนที่ตกได้แก่จำเลย ซึ่งผู้ร้องฎีกาว่าผู้ร้องมีสิทธิได้รับ 1 ใน 9 ส่วน เนื่องจากจำเลยถึงแก่ความตายนั้น ก็เป็นเรื่องที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะต้องจัดทำบัญชีส่วนเฉลี่ยและจ่ายเงินให้แก่โจทก์ทั้งห้าและกองมรดกของจำเลยต่อไปตามนัยที่บัญญัติไว้ใน ป.วิ.พ. มาตรา 319 ผู้ร้องจะยื่นคำร้องขอรับส่วนแบ่งเงินดังกล่าวในชั้นนี้โดยอาศัย ป.วิ.พ. มาตรา 287 ไม่ได้เช่นเดียวกัน

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลฎีกาพิพากษาให้จำเลยในฐานะผู้จัดการมรดกของนายตาม ชวงค์ ผู้ตายแบ่งที่ดินโฉนดเลขที่ 3977 ตำบลตลาดใหญ่ (สันใน) อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ให้แก่โจทก์ที่ 3 ถึงที่ 5 คนละ 3.1 ตารางวา และเงินคนละ 10,000 บาท ให้โจทก์ที่ 2 จำนวน 1 ใน 4 ของที่ดินดังกล่าว เนื้อที่ 3.1 ตารางวา ส่วนที่ตกได้แก่นายเดิม ชวงค์ และเงิน 2,500 บาท หากจำเลยไม่ปฏิบัติตามให้ถือเอาตามคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนา หากแบ่งไม่ได้ให้ขายทอดตลาดที่ดินดังกล่าวนำเงินมาแบ่งปันกัน จำเลยไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษา โจทก์จึงขอให้บังคับคดี และนำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินโฉนดเลขที่ 3977 ตำบลตลาดใหญ่ (สันใน) อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ออกขายทอดตลาด ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ร้องเป็นทายาทโดยเป็นบุตรคนหนึ่งในจำนวน 9 คนของนายตาม ชวงค์ เจ้ามรดก กับจำเลยซึ่งเป็นภริยาของนายตาม ผู้ร้องมีสิทธิรับมรดกของนายตาม 1 ใน 10 ส่วน เจ้าพนักงานบังคับคดีขายทอดตลาดที่ดินอันเป็นทรัพย์สินมรดกในคดีนี้ไปในราคา 980,000 บาท หักค่าธรรมเนียมแล้วคงเหลือเงินสุทธิที่ได้จากการขายทอดตลาด 931,000 บาท ผู้ร้องจึงมีสิทธิได้รับส่วนแบ่งเป็นเงิน 93,100 บาท และเนื่องจากเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2543 จำเลยถึงแก่ความตายเงินจำนวน 93,100 บาท ที่จำเลยมีสิทธิได้รับจึงเป็นมรดกตกทอดแก่ทายาทของ

จำเลยซึ่งผู้ร้องมีสิทธิได้รับ 1 ใน 9 ส่วน เป็นเงิน 10,344 บาท ขอให้คำสั่งแบ่งเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดให้แก่ผู้ร้องในฐานะเจ้าของรวมเป็นเงินทั้งสิ้น 103,344 บาท ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 287 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า กรณีตามคำร้องไม่เข้าหลักเกณฑ์เรื่องขอคืนส่วน ให้ยกคำร้อง ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษายืน ผู้ร้องฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "การร้องขอคืนส่วนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 287 จะต้องเป็นกรณีที่มีการบังคับคดีหรือบังคับชำระหนี้เอาจากทรัพย์สินของผู้เป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา แต่คดีนี้เป็นเรื่องที่โจทก์ทั้งห้าฟ้องคดีมรดกและศาลพิพากษาให้จำเลยแบ่งทรัพย์สินมรดกของนายตามแก่โจทก์ทั้งห้าตามส่วน เมื่อจำเลยไม่ปฏิบัติตาม โจทก์ทั้งห้าจึงนำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินอันเป็นทรัพย์สินมรดกออกขายทอดตลาดนำเงินมาแบ่งกันตามคำพิพากษา อันเป็นการดำเนินการเพื่อแบ่งทรัพย์สินในฐานะเจ้าของรวมที่ได้รับมรดกร่วมกันเท่านั้น โจทก์ทั้งห้าและจำเลยหาใช่เจ้าหนี้หรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาต่อกันไม่ และมีใช่เป็นการยึดทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเพื่อบังคับเอาชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาแต่อย่างใด ดังนั้น หากผู้ร้องเป็นทายาทคนหนึ่งของนายตามจริง ก็ชอบที่จะร้องสอดเข้ามาในคดีเพื่อขอรับส่วนแบ่งทรัพย์สินมรดกเสียตั้งแต่คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1749 กรณีไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 287 ที่ผู้ร้องจะยื่นคำร้องขอคืนส่วนในชั้นบังคับคดีได้ ส่วนเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินมรดกของนายตาม ส่วนที่ตกได้แก่จำเลย ซึ่งผู้ร้องฎีกาว่าผู้ร้องมีสิทธิได้รับ 1 ใน 9 ส่วน เนื่องจากจำเลยถึงแก่ความตายนั้น ก็เป็นเรื่องที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะต้องจัดทำบัญชีส่วนเฉลี่ยและจ่ายเงินให้แก่โจทก์ทั้งห้าและกองมรดกของจำเลยต่อไปตามนัยที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 319 ผู้ร้องจะยื่นคำร้องขอรับส่วนแบ่งเงินดังกล่าวในชั้นนี้โดยอาศัยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 287 ไม่ได้เช่นเดียวกัน ที่ศาลล่างทั้งสองมีคำสั่งและคำพิพากษาต่อกันมานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น" พิพากษายืน

องค์คณะ

ชัชสิทธิ์ ละเอียด · สมชัย จีงประเสริฐ · บุญรอด ต้นประเสริฐ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/8171/2549>